
**SOLUȚIA LOGISTICĂ
A DIALOGULUI ECUMENIC**

**UN PROGRAM ORTODOX PENTRU
MANAGEMENTUL DIALOGULUI ECUMENIC**

„Un Domn, o Credință, un Botez”

București - 2024

Cuvânt înainte..... 5

I. Statusul actual al managementului dialogului ecumenic din CMB și dialogurile bilaterale..... 7

1. Introducere. Ce așteptăm de la o discuție despre managementul dialogului ecumenic? 7

2. Cadrul instituțional și organizațional al CMB. Viziunea și misiunea CMB 13

3. Adunările CMB și semnificațiile acestora la nivel de management 16

4. Declarația de la Toronto și semnificația acesteia la nivel de management..... 20

5. Documentul B.E.M. și semnificația acestuia la nivel de management..... 22

6. Ortodoxia, la nivel de management, în cadrul general al Ecumenismului, în CMB și în dialogurile bilaterale..... 26

7. Care sunt blocajele și limitările majore ale construcției de management actuale ortodoxe din Ecumenism 30

II. Un program ortodox de management al dialogului ecumenic 35

1. Participanții la dialogul ecumenic 35

2. Obiectivele și beneficiile mari ale programului de management 37

3. Direcțiile mari la nivel de management: soluția teologică, soluția logistică, acordul-unitatea Bisericii și gestionarea pe ansamblu a programului de management 38

4. Presupunerile actuale ale dialogului ecumenic..... 40

5. Criteriile funcționale ale unui program ortodox de management al

dialogului ecumenic.....	41
6. Manifestul unui dialog ecumenic ortodox. Principiile ortodoxe de participare la dialogului ecumenic.....	45
7. Managementul soluției teologice.....	51
8. Managementul soluției logistice.....	53
9. Managementul acordului-unității Bisericii.....	55
10. Managementul general al programului de dialog.....	57
11. Managementul riscurilor unui program de dialog ortodox	59
11.1 Riscuri teologice.....	59
11.2 Riscuri logistice ale dialogului	60
11.3 Riscuri legate de acordul-unitatea cu Biserica	61
11.4 Riscuri legate de managementul general al discuției..	62
III. Următorii pași în Ortodoxie în dialogul ecumenic.	
Un Sinod al Unității Creștine	63
Bibliografie	83

I. STATUSUL ACTUAL AL MANAGEMENTULUI DIALOGULUI ECUMENIC DIN CMB ȘI DIALOGURILE BILATERALE

1. INTRODUCERE. CE AȘTEPTĂM DE LA O DISCUȚIE DESPRE MANAGEMENTUL DIALOGULUI ECUMENIC?

Așteptările de la o astfel de discuție, despre managementul acestei inițiative, sunt să identifice corect dimensiunile discuției, să identifice starea actuală la nivel de management, și să poată da o coerență întregii discuții. O astfel de discuție despre managementul intern și extern în Ortodoxie, pentru dialogul ecumenic, este o discuție care trebuie să enumere întâi dimensiunile principale ale discuției de management, și apoi să poată să le urmărească pe toate în soluționare. Mai jos voi enumera pe scurt dimensiunile discuției, pe care le voi urmări în cuprinsul volumului.

1. Dimensiunea teologică a discuției. Managementul soluției teologice pentru convergența argumentului teologic este o discuție de management teologic, care să poată da direcții corecte pentru soluționarea teologică a problemei unității creștine. Managementul acestei dimensiuni presupune următoarele componente:

- i. Definiția, identificarea și problematizarea corectă a problemei unității creștine.
- ii. Identificarea de direcții și strategii de soluționare în zona de argumentare, analiză, comunicare, integrare exterioară.

- iii. Crearea unei metode și organizări argumentative pentru dialogul ecumenic, metodă și organizare care sunt fundamentul și baza discuției în dialogul ecumenic.
- iv. Deschidere a unui program larg în Biserică pentru dezbateră soluției teologice și contribuții.

2. *Dimensiunea logistică a discuției.* Managementul soluției logistice, adică definirea unui *program și instituții ortodoxe pentru managementul dialogului ecumenic*, pentru conducerea dialogului ecumenic presupune următoarele componente:

- i. Viziunea și misiunea unei astfel de inițiative de inițiative
- ii. Cadrul și limitele ortodoxe ale unei astfel de instituții, și ale implicării ortodoxe în dialogul ecumenic
- iii. Cadrul și limitele generale al unei astfel de discuții, agenda unui program ortodox pentru convergența argumentului creștin.

3. *Dimensiunea de acord-unitate a Bisericii.* Managementul acordului unității Bisericii trebuie făcut în următorii pași:

- i. Organizarea unui Sinod al Unității Creștine, Sinod care să dezbată toate dimensiunile acestei discuții, teologică, logistică, de management, acord-unitate a Bisericii, următorii pași ai discuției.
- ii. Crearea unui program larg de monitorizare și acord al Bisericii, în care periodic, în fiecare an, să existe o discuție largă pe subiect, cu întreaga Biserică, într-o deschidere a subiectului către Biserică. (După 100 de

ani de gestionare a subiectului în circuit închis, fără rezultate, nu cred că există vreo altă variantă rezonabilă de tratare a acestui subiect).

4. *Dimensiunea de management general al dialogului ecumenic, din partea Ortodoxiei.* Un program de management pentru dialogul ecumenic trebuie să poată aduce o dezbatere a componentelor anterioare, să asigure viabilitatea și coerența acestora.

Piesa centrală a unui program de management ortodox pentru dialogul ecumenic este *problematizarea și soluția teologică*, înțelegerea corectă a problemei unității creștine, a strategiilor de soluționare. Adică un Ecumenism intern. Orice se va face logistic în dialogul exterior, va fi centrat în jurul unei soluții teologice. Și aici era nevoie de un dialog larg al Bisericii, nu de o închidere ermetică a discuției într-o inerție istorică. Iar apoi soluția logistică va trebui să asigure nu doar un cadru de dialog, ci un cadru de protecție generală al discuției, pentru că o discuție interconfesională despre unitate și convergență riscă să se transforme într-o apocalipsă religioasă universală. Protecția discuției este primul subiect de discuție legat de soluția logistică, riscurile și problemele, circumscrierea corectă a discuției. Și abia apoi trebuie discutat despre un cadru de dialog, despre metoda de lucru, despre aducerea unui fundament de argumentare și organizare argumentativă pentru dialog.

Toate aceste puncte de mai sus sunt cele principale de urmărit într-un program ortodox de dialog. Și acestea vor asigura coerența la nivel de management al discuției. Și incoerența actuală ortodoxă de management din dialogul ecumenic se vede în toate aceste direcții, în care nimeni nu lucrează la o soluție teologică, pentru că nu e înțeleasă de fapt problema și pentru că nu s-a făcut

de fapt problematizarea acesteia. Și la fel, la nivel de management nu există nimic, niciun cadru de protecție a discuției, niciun cadru viabil de dialog, fiind doar o inerție teologică în care se încearcă diferite lucruri timp de zeci de ani, până se vede că nu au niciun rezultat, se emit lucrări care concluzionează că nu s-au putut obține rezultate și apoi se reia ciclul unui nou insucces. Și asta pentru că discuția nu e organizată. De asta era nevoie de o teză de management care să fi explicat abordarea în mare de management, punctele cheie ale discuției, ce trebuie să rezolvăm de fapt și neapărat să adune întreaga discuție și să dea coerență pentru următorii pași ai acesteia.

Astăzi Ortodoxia merge pe zece drumuri în același timp în Ecumenism, în tot felul de CMB-uri, pentru că nu știe de fapt pe ce drum să meargă. Ierarhia este într-o debusolare și teologică, dar și de management, pentru că nu a înțeles nici teza teologică, nici teza de management care trebuiau aduse pentru unitate creștină. Și nu știe ce face de fapt în acest subiect. Aceste zece cărări pe care ierarhia a mers în dialogul ecumenic, CMB-urile, dialogurile bilaterale, tot felul de inițiative, arată o lipsă de coerență, arată o lipsă de înțelegere a problemei și o lipsă de soluție. O strategie de încercare și de văzut la fața locului nu funcționează în această discuție. Și ne arată că instituția nu a înțeles ce problemă are de rezolvat.

Unui manager îi atrage imediat atenția că în substratul discuției dialogului ecumenic e o problemă mare în fiecare direcție discutată, problemă care nu a fost înțeleasă. Un manager de proiect se sesiza imediat la un astfel de status general, și punea imediat întrebarea ce trebuie să rezolvăm, unde e blocajul, natura acestuia, cine și cum rezolvă problema în Ortodoxie. Când continuu se repetă de zeci de ani, și când continuu orice inițiativă de dialog este însoțită de aceleași remarci, de *blocaj teologic, logistic* și legat de *acordul Bisericii*, (pentru că toate au aceeași cauză, lipsa de soluție

și viziune, care duce la inițiative nealiniate cu un spirit ortodox) atunci ce trebuia făcut în Ecumenism era să se fi oprit orice inițiativă și văzut care sunt problemele, discutarea și soluționarea responsabilă a acestora. Problema aceasta a unității creștine se va rezolva metodic, pas cu pas, urmând fiecare pas într-un program coerent de soluționare. Primul pas e de problematizare și de adunare la fața locului, de dezbatere largă a Bisericii. Nu vom putea scăpa de acest pas oricât se încearcă astăzi instituțional evitarea, ocolirea și amânarea acestei discuții.

Avem în unitatea creștină o problemă de Sinod Ecumenic, tratată superficial, fără a fi fost înțeleasă în dimensiunile ei mari. Abordarea actuală ortodoxă din dialogul ecumenic nu va duce nicăieri teologic. Ne va duce doar în cădere. A ne apropia atât de mult de toată erezia istorică e ceva care trebuia evitat în Ecumenism. Nu ne va duce decât în cădere. Astăzi Biserica întâi trebuie păzită de cădere și abia apoi trebuie visat la unitate creștină.

Instituția nu va rezolva problema unității creștine fără deschidere, doar instituind un blocaj general asupra soluționării acesteia, refuzând deschiderea soluționării chiar celor care puteau și trebuiau să o rezolve. Pentru că discuția trebuia deschisă către management, argumentare, integrare exterioară, și cumva era chiar în Biserică, și nu închisă în circuitul teologic istoric care nu mai are puterea să continue această discuție.

Când vorbești de o problemă cu o complexitate de două mii, cu nenumărați participanți, instituții și organizații largi, de probleme nerezolvate timp de milenii, de probleme în diferite zone, nu doar teologie, atunci expertiza de management este prima cerință în discuție. Și nimic altceva. De la un management corect plecăm în discuția despre dialogul ecumenic și convergența creștinismului. Primul lucru de care era nevoie în Ecumenism era de un manager cu largă experiență, care să poată să aibă o viziune

comprehensivă asupra subiectului. Pentru că un manager responsabil ar fi identificat lista de probleme, de blocaje, și le-ar fi soluționat pas cu pas. De la management pornim în discuția despre ce are nevoie dialogul ecumenic.

Cumva în Ecumenismul actual par să se fi bifat toate problemele tipice de management de program, care nu sunt adresate corespunzător în fazele discuției despre managementul acestei inițiative. Dialogul ecumenic are nevoie de un manager responsabil, de viziune coerentă de soluționare. Aici e nevoie de cineva care să știe să adune discuția și să o fi înțeles la nivel de management, nu doar la nivel dogmatic. Pentru că dogmatica e o dimensiune, managementul e alta, iar argumentarea și integrarea exterioară e alta. Și când discuți de o problemă cu atât de multe dimensiuni, cum o rezolvi doar prin instrumentul dogmatic istoric?

2. CADRUL DE MANAGEMENT AL CMB. VIZIUNEA ȘI MISIUNEA CMB

Și Biserica a făcut istoric management pe inițiativele sale mari. Și în acest caz, al dialogului ecumenic, trebuie să discutăm despre cum facem corect managementul acestei inițiative. Or, universal, există deja un cadru de management, o încercare de organizare a discuției, încercare mai mult sau mai puțin fericită. Ce ar trebui să vedem în această discuție despre CMB, adunările CMB, declarația de la Toronto și documentul B.E.M., alese ca repere în discuția despre managementul dialogului ecumenic, este să vedem direcția de management avută pe ansamblu de către protestantism, în mare prin CMB. Este important să înțelegem logica de management a acestei inițiative.

Viziunea CMB este una care direcționează pe ansamblu greșit discuția despre unitatea creștină. Viziunea CMB propune „unitatea vizibilă”¹ a tuturor creștinilor. Propune unitatea creștinismului, în egalitatea tuturor confesiunilor. Ce propune declarația de viziune și misiune al CMB este o viziune a unei unități a tuturor confesiunilor, în egalitatea acestora. Or, acest fundament greșit de direcționare atrage după sine o întregă construcție instituțională greșită, construcție aliniată exact unei viziuni care îi vede pe toți în egalitate. Și de aici tot ce produce CMB este legat de o egalitate interconfesională și variații teologice pe subiectul unei unități în egalitate confesională. Și de aici aduce și o eclesiologie ecumenistă care în

¹ WCC, *Common understanding and vision of the WCC*, <https://www.oikoumene.org/resources/documents/common-understanding-and-vision-of-the-wcc-cuv>; WCC, *The Church towards a common vision*, Faith and Order paper no. 214.

CMB nu este o instituție construită corect. Pentru că toate mecanismele construite intern sunt pentru a sprijini viziunea și misiunea acestei organizații, de unitate vizibilă, a unei unități care are ca premisă implicită că toate confesiunile creștine sunt legitime și egale. Or, odată setate greșit aceste două coordonate, totul se mișcă în această direcție greșită. Și de aici tot ce a produs CMB în istorie a fost pentru a forța o viziune a unei unități de orice fel, cât timp toți sunt egali. CMB nu va avea puterea niciodată să se desprindă de o viziune și misiune înrădăcinate în conștiința de funcționare a acestei instituții. Această instituție este coruptă iremediabil, este profund pierdută din discuția despre unitatea creștină. Dar nu numai atât, ci în paralel construiește clădirea căderii întregului creștinism, menținând deschisă o discuție despre relativism și sincretism religios.

O instituție inofensivă de dialog, care să zicem că ar produce doar entropie și o discuție dezorganizată sau incoerentă poate nu ar fi o problemă. Însă CMB nu e o instituție inofensivă. Este o instituție care sădește în paralel și dă roade unei semințe universale a unei erezii apocaliptice, a unei unități generale religioase, nu doar creștine. CMB-ul este părintele și sămânța unei religii universale, religia unității universale în relativism și sincretism, religia ecumenistă. Ecumenismul deja a devenit prin sine o religie, în care fiecare a adus o porțiune, religie care doar trebui scoasă de cineva la suprafață și pusă în aplicare mai serios. Ecumenismul nu mai este o inițiativă de dialog, ci este o religie prin sine. Mai trebuie doar să își găsească pe cineva care să o forțeze în cult, liturgic.

Astăzi nu suntem atenți de fapt la ce este Ecumenismul actual, care a devenit o religie în sine. Asta este problema reală a CMB-ului. Astăzi CMB se ocupă de orice altceva, de o comuniune

LIBRIS | We know
books

interconfesională și interreligioasă, nereușind să înțeleagă problema care o are de rezolvat, și mai rău, construind în paralel o apocalipsă religioasă universală.